

ชื่อโครงการวิจัย

การศึกษาความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชน
ในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล
อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

ชื่อผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนธยา พลศรี

เดือนและปีที่ทำการวิจัยเสร็จ เมษายน 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว การจัดการและมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล ด้านสภาพการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเสนอแนะแนวทางของความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 206 คน ประชาชน จำนวน 261 คน ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล จำนวน 35 คน ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล จำนวน 4 คน และผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสงขลา จำนวน 3 คน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สถาบันราชภัฏสงขลา มีนโยบายที่จะร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลชุมพลมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ในด้านคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับปานกลาง ส่วนประชาชนและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ในด้านความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพลเพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประชาชนมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับมากที่สุดในแต่ละด้านดังนี้ ด้านการวิจัยคือการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้แก่บุคลากรในท้องถิ่น ด้านการฝึกอบรมคือจัดฝึกอบรมเรื่องมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการจัดตั้งองค์การประสานงานการท่องเที่ยว ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นคือการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวคือการรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวคือการประสานงานในการสร้างเครือข่าย ส่วนผู้ประกอบการมีความเห็นว่าด้านการวิจัยคือร่วมกันวิจัยการตลาดและส่งเสริมการตลาด ด้านการฝึกอบรมคือจัดฝึกอบรมในเรื่องการตลาดและส่งเสริมการตลาดและการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการตลาด ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นคือการจัดรูปแบบงานเทศกาลโดยยึดวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นหลัก ด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวคือการรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ และด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวคือการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยว ซึ่งสถาบันราชภัฏสงขลาและองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ควรนำมาใช้เป็นแนวทางในการร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลต่อไป

Research Title: A Study of Cooperation Between Rajabhat Institute Songkhla and a Community for the Quality Development of Ecotourism of Tambon Choomphon, Amphoe Sathing Phra, Songkhla.

Researchers: Assistant Professor Sonthaya Polsri

Institution: Rajabhat Institute Songkhla

Year: April 2003

Abstract

This is a study of nature of cooperation between Rajabhat Institute Songkhla and a local community of Tambon Choomphon on tourism, management and quality of tourism, status of tourism and ecotourism, facilities in quality development of ecotourism as well as recommendations for cooperation between the two organizations. The sample for the study comprised 206 tourists, 261 local residents, 35 tour operators, 4 individuals involved with tourism, 3 administrators of the community extension services from Rajabhat Institute Songkhla. Data were collected through the questionnaire and interviews. The results of the study reveal the following:

It has been a policy of Rajabhat Institute Songkhla to cooperate with local community to develop ecotourism. Tambon Choomphon is a community bestowed with natural attractions and cultural heritages which have a prospect of development for ecotourism. Regarding the quality of ecotourism in Tambon Choomphon, the tourists indicated an average degree of quality, whereas local residents and tour operators identified a high degree of quality.

In terms of cooperation between Rajabhat Institute Songkhla and the community in effort to develop ecotourism, local residents stated that cooperation should be focused most on the following aspects. Research should be carried out to provide knowledge on research for local personnel. Training should be provided on the subject of local tour guides and the establishment of coordinating unit for tourism. Cultural can be maintained through the revitalization of local culture and traditions. The number of tourists can be increased through various tourism promotional campaigns. Finally, coordination efforts should be made to create a tourism network.

Similarly, for tour operators, research should be carried out jointly into tourism market and promotion. Training should be provided on marketing and

promotion as well as English training for marketing. Festivals should be organized based principally on local culture. Campaigns should be made in attempt to increase the number of tourists to the community. Tourism networks should be evaluated in terms of its operation. All of these recommendations should serve as guidelines for Rajabhat Institute Songkhla and Tambon Choomphon to adopt for the quality development of ecotourism in this community.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของที่ปรึกษาการวิจัย คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภัญญา โขวิไลกุล ซึ่งนอกจากจะให้คำแนะนำปรึกษาแล้ว ยังให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ที่ได้ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์ภาคอุดมศึกษาทุกท่านที่ช่วยชี้แนะและให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ อาจารย์สัมภาษณ์ แก้วอาภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ อาจารย์สวัสดิ์ สุคนธ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ธงนา ศรีใส พัฒนาการอำเภอสติงพระ นายถวัลย์ ชันติกุลานนท์ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล นายชลิต กาญจนเพ็ญ กำนันตำบลชุมพล นายประพันธ์ หมีคทองคำ เจ้าอาวาสวัดพะโคะ พระสมุห์ชาญชัย กตปุญโญ ที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างดี และ โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อยทิพย์ พลศรี ที่ช่วยผลักดันและให้กำลังใจจนทำให้การวิจัยประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สนธยา พลศรี